
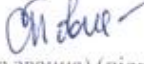
 <p>НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»</p>	<p>Міністерство освіти і науки України Національний університет «Чернігівська політехніка» <i>Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та адміністрування</i> <i>Кафедра менеджменту та адміністрування</i> СИЛАБУС Теорія управління</p>
--	---

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 О.М.Руденко
 (підпис) (прізвище та ініціали)

« 26 » серпня 2024 р.

Розробник (-и): Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент
 (прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри Менеджменту та адміністрування

Протокол від «26» серпня 2024р. №11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

Гарант освітньої програми «Менеджмент»

 (підпис) (прізвище та ініціали) (О.В.Попело)

Гарант освітньої програми

«Управління персоналом та економіка праці»

 (підпис) (прізвище та ініціали) (I.L. Kyvka)

Гарант освітньої програми

«Публічне управління та адміністрування»

 (підпис) (прізвище та ініціали) (O.S. Lauuk)

I. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	Перший рік, перший семестр Освітньої програми «Менеджмент», «Управління персоналом та економіка праці», «Публічне управління та адміністрування»
Викладач (-і)	Повна Світлана Вікторівна, к.е.н., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/09/profil-vykladacha_povna.pdf
Контакти викладача	e-mail: svitlanapovna@gmail.com

2. Анотація курсу. Теорія управління розкриває загальні поняття, закономірності та принципи, на яких базується вивчення менеджменту як науки. Основними вимогами до майбутніх фахівців є здатність мислити та діяти системно, приймати проактивні управлінські рішення, ефективно використовувати наявні ресурси соціально-економічних систем. Уникнути адміністративних помилок можна лише на основі теорії управління, загальних законів і положень цієї науки. Курс „Теорія управління” призначений для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

3. Мета та цілі курсу. Метою викладання дисципліни «Теорія управління» є формування цілісної системи знань ЗВО щодо наукових засад теорії та практики управління соціально-економічними об'єктами, відповідних компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність на практиці.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту

4. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

У підсумку ЗВО повинні

знати :

- основні категорії та поняття теорії управління;
- сутність та зміст теорії управління;
- основні підходи та методи вивчення проблем управління;
- принципи управління;
- закони та закономірності управління;
- сутність та загальні закони організації;
- поняття, значення і місце функцій управління в теорії управління;
- класифікацію функцій управління;
- процес управління, його зміст та основні характеристики.

вміти:

- застосовувати методику побудови “дерева” цілей соціально-економічних систем;
- будувати “дерево” проблем та дерево вирішення проблем соціально-економічних об'єктів;
- визначати основні типи процесу управління у реальних ситуаціях;
- розподіляти процес управління на окремі операції;
- формувати системи управління соціально-економічними об'єктами.

5. Пререквізити. –

6. Обсяг курсу. 3 кредити (90 годин), 30 годин аудиторних занять, 60 годин самостійної роботи, залік.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання – контрольна робота	
Всього кредитів	3

Форма проведення занять: лекційні, практичні заняття, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури.

7. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні аспекти теорії управління

Вступ

Мета та задачі курсу. Компетенції та програмні результати навчання. Критерії оцінки.

Тема 1 Основні категорії та поняття в теорії управління

Важливі поняття теорії управління. Сутність та зміст теорії управління. Об'єкт та предмет теорії управління. Цілі теорії управління. Основні підходи та методи вивчення проблем управління. Функції теорії управління.

Тема 2 Принципи управління

Соціально-економічна сутність принципів управління. Механізм формування принципів управління. Класифікація принципів управління. Загальні принципи управління. Часткові принципи управління. Спеціальні принципи управління. Сучасні принципи управління і методологія їх розроблення. Порівняння сучасних гнучких принципів управління: кайдзен та Аджайл.

Змістовий модуль 2. Законодавчі аспекти в управлінні

Тема 3. Закони та закономірності управління

Сутність та поняття категорії «закон». Динамічні закони. Статистичні закони. Закони розвитку і функціонування. Наукові закони. Сутність та зміст законів управління. Загальні (об'єктивні) закони. Часткові (суб'єктивні) закони. Спеціальні закони.

Тема 4 Закони управління організаціями

Сутність поняття „організація”. змістове визначення організації. Загальні закони організації. Закон синергетики. Закон єдності та синтезу. Закон самозбереження. Закон розвитку. Закон пропорційності та композиції. Закон інформованості впорядкованості.

Змістовий модуль 3. Процес та функції управління

Тема 5. Функції управління в теорії управління

Поняття, значення і місце функцій управління в теорії управління. Визначення та зміст категорії “функції управління”. Основні характеристики функцій управління. Місце функцій управління в системі управління. Класифікація функцій управління. Аналіз функцій управління.

Тема 6 Процес управління, його зміст та основні характеристики

Управління як процес впливу. Зміст процесу управління. Властивості процесу управління. Типологія процесу управління. Розподіл операцій в процесі управління.

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 70 балів (захист практичних робіт, результати тестових завдань з кожного змістового модуля). Підсумковий контроль – 30 балів (залік).
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	Контрольна робота передбачає розгляд теоретичних питань щодо однієї з теорій управління
Практичні (лабораторні) заняття	Кожне практичне заняття оцінюється максимально у 5 балів за умови виконання індивідуального завдання та захисту практичної роботи
Умови допуску до підсумкового контролю	ЗВО допускається до заліку за умови захисту всіх практичних робіт і здачі модульних контролів. У разі, якщо протягом семестру ЗВО не набрав 25 балів, то йому дозволяється перескладання модульних контролів, які носять тестовий характер.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

<i>Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю</i>	<i>Кількість балів</i>
Змістовий модуль 1. Теоретичні і методологічні аспекти теорії управління	
Виконання практичних робіт	0-10
Поточний контроль	0-10
Змістовий модуль 2. Законодавчі аспекти в управлінні	
Виконання практичних робіт	0-15
Поточний контроль	0-10
Змістовий модуль 3. Процес та функції управління	
Виконання практичних робіт	0-15
Поточний контроль	0-10
Усього поточний і проміжний модульний контроль	0-70
Семестровий контроль (Залік)	0-30
Разом	0-100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проекту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	

75-81	C (добре)	задовільно	
66-74	D (задовільно)		
60-65	E (достатньо)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-59	FX (незадовільно)		

9. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»».

Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до «Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі практичної роботи оцінюється в 0,5 балів за кожну практичну роботу. Своєчасність здачі Контрольної роботи оцінюється в 1 бал. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність 8 поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові

дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольної роботи (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

Базова література

1. Forsgren M. (2008) Theories of the Multinational Firm: A Multidimensional Creature in the Global Economy.

2. **Повна С. В., Шабардін Д. В.** Управління змінами: порівняння східних та західних теорій менеджменту. Науковий вісник Полісся. 2024. № 1(28). С. 246-259. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-246-259](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-246-259)

3. **Повна С.В.** Світовий досвід запровадження гнучких методологій управління конкурентоспроможністю підприємств та організацій.// Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – Чернігів: ЧНТУ, 2020.– № 1 (21). – С.63-71. DOI: 10.25140/2411-5215-2020-1(21)-63-71.

4. **Повна С. В., Шабардін Д. В.** Системні засади Lean як сучасної концепції управління, орієнтованої на підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг. Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал– Чернігів: ЧНТУ, 2023.– № 1 (33). С.40-53. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1\(33\)-40-53](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1(33)-40-53)

5. Теорія управління [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. А. Грузина, І. О. Кінас, І. М. Перерва та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 138 с. ISBN 978-966-676-835-6 <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27798/1/2021-%D0%93%D1%80%D1%83%D0%B7%D1%96%D0%BD%D0%B0%20%D0%86%20%D0%90%2C%20%D0%9A%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%81%20%D0%86%20%D0%9E%2C%20%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%20%D0%86%20%D0%9C%20%D1%82%D0%B0%20%D1%96%D0%BD.pdf>

Допоміжна література

1. Mitcham, Carl and Adam, Briggie Management in Mitcham (2005) p. 1153
2. Waring, S.P., 2016. Taylorism transformed: Scientific management theory since 1945. UNC Press Books.

3. Agile Project Management // Coursera. URL: <https://www.coursera.org/learn/agile-project-management#modules>

4. Коростелев В.А. Нооменеджмент. Учебное пособие. – К.: Воля, 2007. – 464 с.

5. Методи сучасної теорії управління: підручник / А.П.Ладанюк, Н.М.Луцька, В.Д.Кишенько, Л.О.Власенко, В.В.Іващук – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 368 с. http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2019/Ladanuk_2019_368.pdf
6. Сучасні концепції менеджменту: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 536 с.
7. Сучасні соціальні теорії управління: Навч.посібник. Туленков М.В. – к.: Каравела, 2021. – 492 с. https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=239
8. Теорія управління: методичні вказівки до практичних занять, самостійної та дистанційної роботи здобувачів бакалаврського ступеня галузі знань 07 "Управління та адміністрування" спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання. Укладачі: Оліфіренко Л.Д., Самійленко Г.М. Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 53 с.
9. Туленков М.В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту. – К. Аспект поліграф, 2006. 312 с.